

Praktika ja töökohapõhine õpe kvaliteedi hindamisel

10. juuni 2021

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk

on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväärsust.

Kvaliteedihindamine võimaldab

- **koolil saada tagasisidet** õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- **informeerida huvigruppe** (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavaliste eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega: **ettepanekud ja soovitused erialavõrgustikele, riiklike õppekavade arendajatele, kutseandjatele.**

Hindamiskriteeriumid

- õppekavade moodulite rakenduskaavades **on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga**, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel
- õppekorraldus, **sh praktilise töö ja praktikakorraldus** lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel
- õppesisu, -metoodika ja hindamine, **sh praktilisel töö ja praktikal** lähtub õpiväljunditest
- õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja **pädevad praktikajuhendajad**; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud

Praktika korraldus ja sisu on jätkuvalt murekoht

Alates akrediteerimisest 2011 on praktikaga seonduv kõige sagedasem parendusvaldkond.

Probleemina on välja toodud

- praktika korraldus ja sisu ei ole kooskõlas õppe eesmärkidega, praktikat ei hinnata lähtuvalt õpiväljunditest
- koolipoolne koostöö praktikakohtadega ei ole järjepidev
- praktikakohtade sobivuse hindamissüsteemi ei ole
- praktikakohapoolseid juhendajaid sageli ei koolitata
- praktika monitooring on ebapiisav

Kitsaskohad lähemalt

- **Õppijate kaasamine** individuaalse praktika eesmärkide seadmisesse, õpiväljundite mõistmisse ja kava koostamisse on pigem formaalne.
- Praktikadokumentide täitmine on formaalne, praktikapäevikus on **(enese)analüüs kasin ega toeta õppimist**.
- Praktikakorralduses on puudus süstemaatilisest koostööst koolide ja ettevõtete vahel. Mitte alati **ei tea praktikakoha juhendajad, mis on praktika eesmärgid ning mis õpiväljundid peab õppija praktiliselt saavutama**.
- Praktikajuhendajate koolitus ei jõua õigete inimesteni, ei ole sisuline.
- Juhendajad vajavad rohkem tuge metoodikas, õpiväljundite mõistmisel ja hindamisel.
- **Praktikakohti ei jõuta külastada**, suhtlus on juhuslik või probleemi korral.
- Juhendajate kaasamine praktika tulemuslikkuse hindamisele on tagasihoidlik.
- **Töökohapõhise õppe partnerid regioonis ammenduvad**, ei ole kestlikud.

Hindajad soovivad

- Leida paindlikud viisid ja ajad otseste juhendajate sisuliseks koolitamiseks.
- Praktikakoha sobivuse hindamiseks seada ühtsed kriteeriumid, mis oleksid ka õppijale arusaadavad.
- Leida võimalused külastada praktikakohta, et õppija edenemist seirata ja juhendajat nõustada.
- Leida paindlikud lahendused õppijate ja juhendajate toetamiseks praktika kestel.

Head näited ja lahendused on olemas 😊

- Luua Metsanduskooli koostöö praktikaettevõtetega; kõikide osapoolte tagasisidel põhinev praktika hindamine annab hinnangu eesmärkide saavutamisele ja aitab seada järgmisi eesmärke.
- Vana-Vigala TTK leidis lahenduse, kuidas külastada igat õppijat praktikal.
- Kuressaare Ametikoolis tehakse järjepidevalt tõhusat tööd praktikakohtadega välisriikides. Õpilasi toetatakse enne välispraktikale minekut ja praktika ajal. Praktikakohtade valik on lai ja koostöö praktikakohtadega hästi organiseeritud.
- Võrumaa KHK-s püstitatakse individuaalsed praktika eesmärgid õpilase ja õpetaja koostöös ning õpilane saab ise vastavalt oma eesmärkidele ja tulevikuplaanidele valida praktikakoha.
- Ja muidugi lahendused, mis leiti COVIDi sunnil, nt e-koolitused, hajutatud praktika.

Ettepanekud

- Vajadus on laiendada praktikakohtade ringi, et kõik õpiväljundid saaksid omandatud. Mitte piirduda ainult kohalike ettevõtetega (nt IKT sektoris), leida võimalused kaasata suured IT-ettevõtteid üle Eesti.
- Luua ühtne praktikavõrgustik ja juhendajate koolitamine.
- Luua üle-eestiline ristikasutuses “tunnustatud” praktikakohtade andmebaas.
- **Erinevate hindamiste integreerimine**
 - kõrghariduses temaatiline hindamine
 - kutsehariduses kvaliteedi hindamise kõrval rõhk nõustamisele ja võrgustikutööle.

Täna kaasa mõtlemast!
Head koostööd!